

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemelat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMĂNAL

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Congresul național-bisericesc

al Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș

CUVÂNTAREA

rostită de I. P. S. Sa Mitropolitul NICOLAE, în 14 Octomvrie 1933, la deschiderea Congresului

Prea Sfințiile Voastre,
Prea Cucernici părinți,
Domnilor deputați,

Cu vie bucurie Vă văd întruniți în congresul național-bisericesc al mitropoliei noastre, în care V'a trimis, prin alegerile săvârșite în toamna anului trecut, încrederea iubitelui nostru cler și popor. Având deplină convingere, că prin alipirea și dragostea ce-o purtați în suflet către sfânta noastră biserică și către așezămintele ei veți contribui în frăție la soluționarea importantelor probleme deferite actualei sesiuni a congresului nostru. Vă zic: Bine-ați venit!

Mărit congres,

De câteori se întrunește acest congres național-bisericesc, amintirea noastră plină de recunoștință se îndreaptă către luminoasa personalitate a celui mare și înțelept Păstor al bisericii noastre — mitropolitul Andrei Șaguna — care după îndelungate suferințe, prin grele lupte și jertfe a reînființat vechea noastră mitropolie și i-a dat acea admirabilă organizațiune care a închiegat într-o nebirușită comunitate de simțire întregul ei popor credincios.

În anul acesta s'au împlinit 60 de ani de când mitropolitul Andrei, sfârșindu-și rodnică și strălucită sa păstorie, a trecut la cele veșnice. De atunci începe amintirea lui s'a păstrat din ce în ce mai vie, opera lui s'a dovedit în toate ocaziunile trăinicia ei și moștenirea lui și astăzi este prezentă întreaga în sufletele noastre. Ba mai mult decât atât. Căci realizându-se unitatea politică-națională a poporului nostru între granițele a poporului român, concepția largă a lui, izvorâtă din temeiurile genuine ale ființei bisericii lui Hristos și adaptată cu înțelepciune condițiilor de prosperitate ale vremurilor noastre, a fost așezată la baza organizațiunii unitare a întregii biserici ortodoxe române din cuprinsul scumpei noastre patrii. Ce-am avut noi românii din Ardeal mai bun și mai desăvârșit în viața noastră, am adus în așezările ecclesiastice ale vieții libere românești — și, în mijlocul înclinărilor grăbite spre nestatornicie și dese schimbări ale zilelor noastre, înnoim mărturia, că *bun lucru s'a făcut și el trebuie să rămână*.

Cuvintele mele n'au intenția de a fi un avertisment pentru nimeni, ci ele sunt expresiunea unei atitudini precizată printr-o conștiință a obștei credincioșilor noștri și care își reclamă dreptul de a fi înțeleasă frățește.

Noi, românii din Ardeal, aducem experiența mântuirii noastre prin biserică. Experiența aceasta pentru noi este cu totul covârșitoare și cine nu-și dă silința să o înțeleagă, acela nu va putea înțelege atitudinea noastră în chestiunile bisericești. Biserica noastră ortodoxă a fost pentru noi cu adevărat „trupul lui Hristos”, care s'a răstignit cu noi și pentru noi în răscurcea tuturor pătimilor și suferințelor prin care am trecut dealungul veacurilor. Poporul nostru și-a simțit și interpretat în sens religios existența sa națională și destinul său pe acea pământ, iar biserica sa ortodoxă a experimentat-o și și-a însușit-o ca pe o biserică națională a sa. De altfel nota aceasta de strânsă legătură între biserică și națiune este comună tuturor popoarelor ortodoxe, dar la noi par'că mai mult decât la oricare altă biserică lui Hristos, cu toate darurile ei divine, a primit în același timp și caracterul de biserică a poporului. Organizațiunea care i s'a dat sub mitropolitul Șaguna, cu largă participare a poporului la conducerea bisericii, în chestiuni cari în ordinea canonică nu sunt rezervate exclusiv ierarhiei — în definitiv n'a fost altceva decât codificarea acestui caracter de biserică a poporului, pe care l'a avut biserică noastră în toată vremea. Autonomia bisericii, pe care o socotim ca făcând parte din însași canonicitatea bisericii, noi nu o concepem numai ca pe o noțiune juridică, în sensul că biserică are dreptul de a se conduce ea însași prin organele sale, ci autonomia pentru noi este totodată o noțiune morală, pe care o interpretăm ca răspundere a întregului cler și popor pentru instituția spirituală a bisericii. Iată de ce, orice știrbire a autonomiei bisericești noi o considerăm nu numai ca o deplasare a bisericii din drepturile ce i se cuvin, ci și ca o slăbire a conștiinței de sine a bisericii celei vii și a răspunderii pentru realizarea scopurilor sale spirituale în lume. O astfel de biserică, deplasată din misiunea ei spirituală, nu poate fi folositoare nici din punct de vedere național. Cu ea și cu slujitorii ei poți face doar rânduieșile culturii, dar nu se va simți chemată să întroneze cu iubire și râvnă sfântă în familie, în școală, în stat, în viața publică și în complexe resorturi ale ei, împărăția lui Dumnezeu. Nouă însă, astăzi mai mult ca oricând, ne trebuie o biserică cu răspundere deplină pentru misiunea ei divină și care făcând viu și cât mai rodnic contactul între sufletul național și valorile cele veșnice ale vieții, să

deschidă larg izvoarele de putere spirituală, din cari să se reverse cu îmbelșugare credința, morala, iubirea, răbdarea, dreptatea, disciplina de sine, respectul autorității, cinstea și celelalte virtuți cari fac razimul unui popor în zile grele și-i dau tăria să-și realizeze misiunea sa în lume.

Când facem pomenirea cu laudă a fericitului în Domnul arhiepiscop și mitropolit Andrei, dela prăstăvirea căruia s'au împlinit 60 de ani, noi ne luăm obligamentul în conștiință de a lucra pentru biserică și neam în spiritul principiilor cari pe el l'au călăuzit și a face astfel moștenirea lui binecuvântată pentru zilele noastre. Cu simțăminte de adâncă pietate și recunoștință ne plecăm astăzi înaintea memoriei lui și rugăciuni făcând către Tatăl ceresc care ni l'a dat, zicem: Cu dreptii odihnește, Doamne, pe robul Tău!

Mărit congres,

Intr'adevăr mari sunt binefacerile pe cari le lasă în urma lor bărbații providențiali și ele continuă a-și da roadele oricât de târziu acolo, unde sunt mai necesare!

În sesiunea actuală a congresului nostru, Consistorul mitropolitan Vă va prezenta proiectul de Convențiune încheiat între guvernul nostru și guvernul jugoslav pentru reglementarea situațiunii bisericești a credincioșilor mitropoliei noastre rămași în Banatul jugoslav și a credincioșilor sârbi din Banatul românesc. Din examinarea atentă a celui proiect de Convențiune veți lua cunoștință, că Statutul organic șagunian se găsește la baza organizațiunii autonome a episcopiei proiectată a lua ființă cu scaunul în Vârșet, pentruca să adăpostască interesele bisericești, naționale și culturale ale credincioșilor ortodocși români din Banatul jugoslav. Veți avea să Vă spuneți cuvântul, dacă acel proiect de Convențiune întrunește condițiunile necesare pentru a garanta pe seama iubitelui nostru fii suflatești și frați de pe teritoriul statului vecin și aliat, liniștea conștiinței lor religioase și libertatea de a se putea desvolta în conformitate cu drepturile lor la limbă și lege.

O altă chestiune importantă a mitropoliei noastre, care dela rășboi începea își aștepta dreapta ei soluționare, este fundațiunea marelui binefăcător Emanoil Gojdu. Toate stăruințele des repetate pe cari le-a pus Reprezentanța fundațiunii, Consistorul mitropolitan și Noi personal ca președintele lor, au rămas până astăzi fără rezultat dorit. Pe lângă toată dreptatea limpede care e de partea fundațiunii, ale cărei averi se găsesc la Budapesta, n'am putut birui piedecile

cari s'au pus în calea soluțiunii așteptată cu nerăbdare din partea tuturor credincioșilor mitropoliei noastre. Cuvântul pe care-l va rosti Măritul Congres în această chestiune, va fi desigur expresiunea așteptărilor legitime ale obștei credincioșilor noștri și va avea darul să grăbească cu o zi mai curând realizarea generosului gând pe care fericitul fondator l'a legat de mult binefăcătorul său dar făcut bisericii și neamului nostru. Eu fac și dela acest loc apel către Onorul guvern al României, rugându-l respectuos să accelereze tratativele cu guvernul Ungariei și să ne stea într'ajutor ca fundația Gojdu să intre în drepturile ce i se cuvin și să-și poată realiza scopurile sale privitoare la creșterea tineretului nostru.

Mărit congres,

Am bucuria să vă vestesc, că criza de preoți, pe care am semnalat-o în toate sesiunile congresului nostru dela rășboi încoace, este pe cale să dispară aproape cu totul din eparhiile mitropoliei noastre. Tot mai mulți tineri cu pregătiri liceale și-au îndreptat pașii spre misiunea preoțească, și Academiiile noastre teologice desăvârșindu-și organizația, având corpuri profesorești cu pregătiri științifice superioare și îmbogățindu-și mijloacele de învățământ și de educație, sânt în măsură să dea astăzi candidați la preoție în număr suficient, înzestrați cu virtuți ale sufletului, pentru a fi vrednici slujitori ai bisericii și devotați părinți suflatești ai poporului nostru dreptcredincios. Sporind rânduile preoției, suntem în drept să așteptăm astăzi dela ea o activitate pastorală din ce în ce mai conștientă, mai plină de zel apostolic și mai pătrunsă de marea misiune ce are s'o îndeplinească pentru mântuirea sufletelor, pentru înlăturarea scăderilor din popor și pentru conducerea acestuia către ideile evangheliei Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, prin cuvântul viu al predicii, prin catehizarea în școlile de tot felul, prin sfintele slujbe, prin pilda vieții lor neprihănite, prin dragostea care biruiește toate greutățile ce i se pun în cale.

În același timp țin să subliniez îmbucurătoarea mișcare inițiată în mijlocul intelectualilor noștri mireni, cari prin înființarea „Frăției Ortodoxe Române” care își desăvârșește organizațiunea în toate eparhiile, au pornit opera de înviorare a credinței și și-au luat sarcina frumoasă a apostolatului laic în sânul bisericii noastre. În pătura largă a credincioșilor mai ales dela sate, dar ici colo cu sprijinul intelectualilor își întinde lucrarea sa de trezire religioasă

„Oastea Domnului“, care pornită de aici din Sibiu prin zelul unui devotat slujitor al altarului bisericii noastre, produce pretutindenea pe unde e primită cu dragoste o întoarcere a sufletelor la Hristos Mântuitorul.

Dacă mai amintesc activitatea Caselor culturale, a bibliotecilor parohiale, organizarea tineretului în societatea „Sf. Gheorghe“ și a reuniunilor de femei, cari ființează în sute de parohii sub oblăduirea centrelor noastre eparhiale, ni se conturează icoana unui mult promițător început de renaștere spirituală și culturală în sinul bisericii noastre. Noi ierarhii îmbrățișăm cu inimă deschisă toate inițiativele, dăm îndemnuri și sprijinim cu bucurie toate silințele iubitei noastre preoțime și ale poporului credincios care se adună în jurul altarului și primește lumina lui Hristos și pâinea duhovnicească ce i se frânge spre mântuirea sufletului.

Mărit congres,

Imi îndeplinesc o datorie de pietate făcând amintire de ceice, dela ultima întrunire a congresului nostru, au ieșit din rândurile lui, chemați de Dumnezeu în lăcașurile cele de sus. În acest interval, eparhia de Dumnezeu păzită a Caransebeșului a trebuit să îmbrace doliul după amândoi Prea Sfinții Săi ierarhi: episcopul Iosif și arhiepiscopul Filaret, cari până la bătrânețe înaintate au slujit-o cu devotament. Pe același drum au trecut dintre noi protopopii: Gheorghe Popovici dela Lugos, Andrei Horvat dela Orade, consilierul consistorial Matei Voileanu dela Sibiu, iar dintre membrii mireni ai congresului: Ioan Preda, Valer Braniște, Gh. Popa, Aurel Lazar, Ioan Robu, Teodor Burdan, apoi binefăcătorii: Emanuil Ungureanu și Dr. Augustin Dumitreanu. Toți lasă în amintirea noastră și a posterității pilda unei vieți trăită prin credință și închinată bisericii și neamului nostru. Să zicem cu toții: Veșnica lor pomenire!

Implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra Domniilor Voastre și a lucrărilor congresului nostru, declar sesiunea lui din anul 1933 deschisă.

Sesiunea recentă, a Congresului național-bisericesc al Mitropoliei noastre, s'a desfășurat sub impresia covârșitoare a memoriei aceluia mare Arhipăstor, Andrei Șaguna, dela moartea căruia s'au împlinit 60 de ani, dar al cărui duh stăruiește nezdruncinat și în această a sa înfăptuire, — congres național-bisericesc, — menit să fie deapurarea temeliei tare în viața bisericească și națională a neamului din plaiurile ardelenești ale țării noastre mărite.

Conștient apărător al intereselor bisericii și ale neamului, punând în aplicare principiile întemeierii sale, Congresul actual, ca și congresele similare precedente, slujește tuturor credincioșilor bisericii noastre, clerului și poporului deopotrivă, cu luminile și povătuirile trebuitoare vieții de bun și adevărat creștin ortodox.

Asupra referatelor și a discuțiilor de seamă, ca și asupra lămuririlor și directivelor prețioase date de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae atât în cuvântul de deschidere, cât și în decursul debaterilor, vom avea ocazie, nu odată, să revenim în coloanele acestui organ.

În margini restrânse raportăm astăzi următoarele:

Serviciul divin

În ziua sărbătorii Cuvioasei Paraschiva, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae a oficiat, cu mare asistență, sfânta liturghie, în decursul căreia a hirotonit întru diacon pe clericul Gheorghe Corneanu din dieceza Caransebeșului.

La sfânta liturghie au participat, pe lângă mulțimea de credincioși din localitate, membrii Congresului național-bisericesc, în frunte cu PP. SS. LL. Episcopii Roman al Orăzii și Grigorie al Aradului; PP. SS. LL. Arhierii Andrei Crișanul și Vasile de Rășinari.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt al catedralei

Parastas

După terminarea sfintei liturghii, I. P. S. Sa a slujit parastas solemn pentru odihna adormiților în Domnul arhiepiscopi și mitropoliți Andrei, Miron și Ioan; episcopul Iosif; arhierii Ilarion și Filaret; protopresbiterii George Popovici, Matei Voileanu și Andrei Horvath; marii mecenați Em. Goidu, Emanuil Ungureanu, Augustin Dumitreanu, Iosif Gall, Alexandru Lebu, Dr. Ioan Mihu, Dumitru Andronic, Dumitru Bălănescu; foștii deputați congresuali Valer Braniște, A. Lazar, Ioan de Preda, George Popa și Teodor Burdan.

La finea parastasului s'a ținut slujba invocării Duhului sfânt, iar I. P. S. Sa mitropolitul nostru Nicolae a fost condus la reședință.

Ședința de deschidere

Invitat printr-o delegațiune a congresului I. P. S. Sa, înconjurat de ierarhii amintiți, ocupând scaunul prezidial, rostește cu glas pătrunzător Cuvântarea pe care o publicăm în fruntea numărului nostru de astăzi și care a făcut adâncă impresie asupra membrilor congresului.

Pentru provederea agendelor biroului congresual, Prezidentul designază notari interimali pe membrii: Dr. G. Proca, V. Fișean și Dum. Antal din cler; iar dintre mireni pe membrii: Pom. Dan, Dr. Nerva Iercan, T. Babuță, Dr. E. Nicoară, T. Mităr și P. Goanță.

Se prezintă raportul Consistorului mitropolitan, care înaintea actele electorale ale membrilor congresuali.

La apelul nominal răspund 42 deputați, cari își prezentează credenționalele în persoană, iar prin alți deputați și-au prezentat credenționalele 21 deputați.

I. P. S. Sa declară că Congresul poate aduce hotărâri valide.

Membrii aleși se împart în 5 secțiuni, pentru verificare cărora li s'au predat actele electorale.

I. P. S. Sa anunțând ședința următoare în aceeași zi d. a. la ora 5 în sala cea mare a prefecturii județene, ședința I-ia s'a încheiat la ora 1 din zi.

După terminarea ședinței prime toți membrii congresului s'au prezentat înaintea I. P. S. Sale, Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru Nicolae, la reședință, iar în numele membrilor congresului dl. Gheorghe Bogdan-Duică a rostit următoarele:

Inalt Prea Sfințite,

Implinind astăzi, încă odată, un bun obicei vechiu, membrii congresului național-bisericesc al Ardealului, Vi se înfățișează știind că sânteți, și cu cea mai deplină încredere că totdeauna veți fi, o concretizare preasfântă și bărbătească a principiilor pe care Andrei Șaguna a clădit o biserică menită unui viitor tare, ca și bazele pe care a așezat-o.

Șaguna a spus de repețite ori că el este național, liberal și moral. Acele trei principii noi le socotim

suficiente și vremii de față și viitorului, cât îl putem prevedea. De înviri principiale n'avem nici o nevoie; rămânem credincioși principiilor șaguniene.

Suntem, însă, de părere că lupta pentru creșterea lor progresivă în conștiința din ce în ce tot mai trează a nației noastre ortodoxe poate deveni și mai fierbinte.

Și ca păstrător; și ca apărător, la nevoie, al duhului șagunian; și ca dezvoltător instituțional al acestui viu duh, care ne-adie din aceste încăperi, martore odată la suferințe grele, dar și la biruințe de aur ale ortodoxiei ardelene, noi, fii-ți credincioși Ție și credincioși ai credinței Tale, Te salutăm, Inalt Prea Sfințite, cu un cuvânt sincer și cald: Sănătos să Te vedem totdeauna pe căile dumnezeiești ale vieții, pasionat, pildă tuturor celorce și astăzi așteaptă încă o vorbă, multe vorbe, de lumină și încurajare în acest veac trist.

Inalt Prea Sfințite, dragostei noastre, lucrărilor noastre dați-le și astăzi binecuvântarea Voastră!

Inalt Prea S. Sa Mitropolitul Nicolae, mulțumit pentru simțămintele arătate asigurând pe cei prezenți că aceste sentimente exprimate li vor fi razim și îndemn în conducerea Mitropoliei.

Accentuiază că de câte ori se întrunesc corporațiile bisericii noastre, își simte curajul de păstor crescând, pentru că între păstor și turmă în biserică noastră a fost totdeauna perfectă armonie și o strânsă legătură.

I. P. S. Sa declară, că nu poartă nimic mai cald în inimă, decât să slujească bisericii. După puterile datorite de bunul Dumnezeu, a apărut și va apăra biserică și instituțiile ei, conștient de rolul ei în viața neamului nostru.

În mijlocul împrejurărilor de azi, biserică trebuie să fie purtătoarea puterilor spirituale și vatra caldă a patriotismului nostru.

Rugând pe bunul Dumnezeu să și reverse binecuvântarea sa cea cerească peste lucrările măritului Congres, împărtășește binecuvântarea arhierască asupra domnilor deputați.

Ședința a II-a din 14 Octomvrie, d. a. în sala mare a Prefecturii județene: Ședința s'a început cu rugăciunea «Împărate ceresc», cântată de membrii congresului.

I. P. S. Sa, punând la ordinea zilei rapoartele secțiunilor verificatoare, au fost verificați 62 deputați.

Se constituie congresul, se alege biroul și diferitele comisii, pentru studiere și raportare a actelor intrate.

La propunerea președintelui se trimite Majestății Sale următoarea telegramă omagială:

MAJESTĂȚII SALE

REGELUI CAROL II

SINAIA

Congresul național-bisericesc al Mitropoliei Ardealului, reprezentând clerul și poporul din această Mitropolie, întrunit în sesiune ordinară, roagă respectuos pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi expresiunea adâncilor sale sentimente de alipire și supunere către Majestatea Voastră și slăvita Dinastie română, urând Majestății Voastre domnie îndelungată, plină de izbânzi și binefaceri pentru neamul românesc și biserică ortodoxă.

Arhiepiscop și Mitropolit:
NICOLAE.

Vom arăta, în viitoarele numere, tot ce a fost important în concluzile aduse în ședințele următoare ale congresului nostru.

Ziua de Duminecă, 15 Octomvrie, a fost închinată exclusiv amintirii Mitropolitului Andrei.

Pelerinaj la Rășinari

Duminecă în 15 Oct. c. s'a săvârșit sf. liturghie în Catedrala noastră mitropolitană, de P. Sf. Sa arhiepiscopul Andrei Crișanul, iar la Rășinari, în biserică cea mare s'a săvârșit sf. Liturghie de P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului.

P. Sf. Grigorie a fost așteptat și primit înaintea caselor comunale de preoțimea locală, poporul din comună, Reuniunea femeilor, Oastea Domnului, cu corul Academiei Andreiane sub conducerea prof. C. Popa, cu rapori, baldachin etc.

În numele credincioșilor, protopopul E. Cioran, binevenitează pe înaltul Ierarh prin următoarele cuvinte:

Prea Sfințite Părinte, — S'au scurs 60 de ani, de când marele Mitropolit Andrei a intrat în bucuria Domnului Său.

Cu cât ne îndepărtăm mai mult de anul morții Sale, cu atât personalitatea lui iese mai mult în relief. Figura măreață și opera lui ne apar tot mai luminoase ca soarele de vară care cu raze datătoare de lumină încălzeste, luminează și dă viață.

Comuna Rășinari, această cetățuie de veghe a ortodoxismului, își are pagina sa în istoria desrobirii religioase din trecut — iar prin dorința mitropolitului Șaguna, a avut onoarea singură, între nenumăratele comune din mitropolia Ardealului, a cuprinde pe marele arhiepiscop în sânul său. După cum însuși se exprimă: Rășinarieni i-au îndulcit multe din orele vieții sale, când se afla aci, între fiii săi sufletesți.

P. S. Părinte, când erați președinte al societății de lectură „A. Șaguna“, aducând prinosul de recunoștință a viitorilor preoți, de ziua morții marelui Ierarh, urmând tradiția neîntreruptă dela moartea sa, — în anul 1909 spuneți poporului adunat din fața criptei: că viața lui Șaguna era cărmuită și însuflețită de două credințe adânci, nedespărțite izvoare de putere și înălțare: Credința în Dumnezeu și credința în popor.

Aceste două credințe Vă călăuzesc și pe P. S. Voastră, ca arhiepiscop al eparhiei Aradului.

Astăzi ați venit din nou, de astădată în calitate de Arhiepiscop, ca să vă inspirați din Duhul păstorului erou al bisericii și al neamului nostru, din viața lui de fapte înalte care se înșiră ca diamantele, șir de șir... Vă rugăm P. S. Părinte, să ne împărtășiți arhieriasca binecuvântare, ca credincioșii rășinarieni, străjeri ai mormântului, să poată lupta lupta cea bună și să păzească credința...

P. S. Sa spune, în rezumat, următoarele: Vin cu adâncă recunoștință — ca delegat al I. P. Sale Mitropolitului Nicolae — să-mi plec genunchii în fața mormântului marelui Ierarh Andrei.

Prăznuim 60 de ani dela moartea sa. O biserică și un popor trebuie să cinstească cu laudă pe marii săi binefăcători. Viața lui Șaguna este atât de bogată în fapte și realizări, încât și peste sute de ani se vor afla noi și noi momente binevenite de inspirație și reculegere sufletescă. Mulțumeste pentru frumoasa primire.

Răspunsurile la liturghie, le dă corul Academiei teologice, sub conducerea dlui profesor C. Popa.

În cursul sfintei liturghii a fost hirotonit întru diacon, candidatul de preoție din eparhia Caransebeșului, Iosif Bololoi. La sfârșitul sfintei slujbe, P. S. Sa a ținut o predică poporului în biserică făcând adâncă impresie.

(Predica P. S. Sale o vom publica în numărul viitor).

La ora 11, același sobor de preoți cu P. S. Sa în frunte ies la mausoleu întru întâmpinarea I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae și a membrilor din congresul național bisericesc.

La casa comună, membrii congresuali așteaptă sosirea I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae, cu care împreună sosesc la mausoleu. Pe ambele părți până aci, elevii școlii din loc cu învățătorii lor, ovaționează pe înalții oaspeți.

Parastasul

Cripta e frumos împodobită cu flori, de reuniunea femeilor din Rășinari, în frunte cu venerabila prezidentă dna Aurelia Goga; aci așteaptă mulțimea credincioșilor, școlile din Sibiu cari au trimis reprezentanți: școala normală A. Șaguna, băieți și fete; liceul Domnița Ileana; liceul Gh. Lazar, cu profesori și profesoare în frunte; P. S. Sa episcopul Grigorie cu soborul de preoți, cari întâmpină la intrare pe I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, cu sfânta Evanghelie și cruce.

Parastasul solemn e oficiat de I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, PP. SS. LL.:

Grigorie al Aradului, Andrei Crișanul, Vasile de Răsinari, PP. CC. LL.: arhimandriții Lăzărescu, Morușca și ceilalți preoți. Cântă duos corul Academiei teologice.

După parastas I. P. S. Sa rostește următorul cuvânt:

Frumos loc de odihnă ți-ai ales, Inalt Prea Sfințite, aici la poalele munților ocrotitori ai neamului în vremuri grele și în mijlocul acestui popor, pe care l-ai îmbrățișat cu părintească Ta inimă caldă și care cu dragostea lui te-a urmat și ascultat.

Implinindu-se 60 de ani, de când Mitropolia noastră, pe care tu ai reînființat-o, împreună cu clerul și poporul ei cu lacrimi de durere, dar cu simțăminte de recunoștință te-a însoțit la acest locaș de veci, iată am venit astăzi cu congresul național-bisericesc, căruia tot Tu i-ai dat ființă, ca să-ți aducem vestea bună că, așezarea pe care cu înțelepciunea Ta ai dat-o bisericii, pe temelie pusă de Domnul nostru Isus Hristos, am păzit-o și înaltele Tale povești le-am urmat întocmai.

Am venit să-ți spunem că eparhia Orăzii-Mari, a Vadului și Clujului, la care te-ai gândit Tu, astăzi prin reprezentanții lor se apropie cu adâncă recunoștință de mormântul Tău.

Am venit să-ți spunem că așezămintele Tale le-am pus la temelie întregii biserici ortodoxe din cuprinsul patriei române și astfel gândurile Tale le-am făcut rodnice pentru întregul nostru popor.

Și am venit să-ți spunem, că frăția între cler și popor pe care Tu ai întărit-o prin organizațiunea dată bisericii, am întins-o azi într-o frăție ortodoxă pe întreg pământul țării noastre.

Iubiții mei fii sufletești, — așa cinstește biserica pe cel ce i-a fost, în vremuri grele, părinte și păstor, conducător cu vrednicie și înaltă înțelepciune.

Voi, rășinăreni, paznicii cei mai apropiați ai acestui mormânt, să vă strângeți rândurile și să fiineți cu credință la biserica noastră strămoșească.

Voi să fiți pildă din preajma acestui mormânt pentru toți ceilalți frați ai Voștri din întreaga țară, pentru că lângă biserica Voastră se găsește osemintele unui dintre cei mai mari bărbați ai neamului nostru, care a strălucit printr-o înțelepciune mare, o voință puternică și o inimă caldă.

Astăzi am venit să aducem cuvântul nostru de evlavie și de recunoștință și să mulțumim Părintelui ceresc că ni l-a dat, rugându-L să ne ajute ca să-i păstrăm moștenirea.

Veșnica lui pomenire!

In numele poporului din mitropolia Ardealului, rostește, un duos și mișcător cuvânt de prăznire dl profesor Gh. Bogdan-Duică, spunând următoarele:

Cântecul de-adineori al corului: Desertăciune sunt toate, umbră și vis, a fost mișcător; dar, deși ne vine din cărți sfinte, nu-i adevărat, dacă l-am referi la ceea ce a știut smulge din veșnicie o viață omească; adevăr este când el privește materia firii noastre și cele trecătoare ale ei; dar când este vorba de suflete mari, el nu-i adevărat. Iată, proba-i aici, lângă noi, mormântul lui Șaguna. Șaguna ce mereu învie 'n inimile și 'n mințile noastre. El vis? el umbră? el desertăciune? Nu, el este — nemurire.

El a fost un bun geniu al nației noastre; viața lui, o linie dreaptă și luminoasă, din tinerețe până 'n mormântul în care-aici i s-au deschis porțile veciei și-a dispărut dintre noi, dar nu din noi.

Oamenii de geniu sunt întâi copii de geniu; de tineri le scapără 'n minte vreo idee, în inimă un sentiment; îi farmecă; și cu ideile și cu simțirile lor, de duhuri bogate, pornesc la drum. El, Șa-

guna, era de 18 ani, când, scăpat de-o tristă soartă ce i-o pregăti un tată nepriceput, a zis: Eu rămân credincios ortodoxiei mele, care singură ne va mântui sufletul. — Și-a rămas toată viața. —

Venind la noi, din capul locului ne-a spus că vine să creeze o nație credincioasă ortodoxiei. Și îndată și-a adunat pe fiii cei mai aleși în primul sinod celebru (și uitat) din 1850, în care a pus bazele ideale a tot ce-a creat mai târziu. Sfârșitul vieții lui se leagă glorios de acel început curajos, de nfruntare a propriului tată.

Dacă el ar fi fost numai un preot, dacă ar fi reușit numai ca mare preot, ar fi fost de-ajuns.

Dar el a fost mai mult, mai mult. Tot ce-a curs alături de biserică: politică, cultură, școală, carte, ziar, clădiri naționale, societăți, fundații, adunări, toate i-au fost ușor de creat. Pentru că era tare; și pentru că avea genialitatea de-a stăru și de-a surprinde momentele priincioase realizării lor sale. Lumea i se umilia și-l urma; Kossuth, văzându-l întâia oară, a 'ncremenit de impozanța sa; iar împăratului i-a spus uneori vorbe care nu le pot spune decât bărbații mari și conștiinți de biruitoarea lor influență; un guvernator văzându-l, (la Cernăuți) a spus, că văzându-l pe el, vede tot poporul român. Tot ce știm astfel despre el ne duce la originea faptelor lui, la genialitatea sa pragmatică.

De aceea credeți, continuați a crede că om mai mare decât el Ardealul n'a avut de-un veac încoace... Căci a fost izvor de fapte, nu de vorbe.

Fericiți românii cari vor și sunt destoinici să-i calce pe urme; nu să-l ajungă, căci e greu, dar să-l închidă în suflet: să se lase duși de sufletul lui, departe.

Geniul acesta a dorit să-și doarmă somnul de veci aici, în Rășinari.

Frați rășinăreni,

Când pe la 1700 doi popi rătăciți, și-au părăsit credința, strămoșii voștri și-au păstrat-o. Le trebuia lor un preot; și-au trimis oameni la Brașov să ceară de-acolo preot; li s'a și dat, un Bratu. Pentru că voi luptați împreună cu brașovenii, cu țara Bârsei, cu făgărășenii, cu tot sudul ardelenesc pentru credința ortodoxă. Și de-atunci până azi i-ați fost credincioși acestei credințe — până azi.

Șaguna a știut unde-și așează pentru vecie capul său: între voi. Treceți mereu pe lângă el; aduceți-vă mereu aminte de tot ce el a gândit și-a voit și fiți, ca și noi, cei veniți de departe, fiți-i fideli, din copilărie până 'n zilele bătrânețelor. Căci dator este tot omul ca pe lângă pilda mare, pilda încălzitoare, pilda genială să nu treacă fără a o privi adânc, fără a încerca să imiteze măcar părți din ea.

Odihnească 'n pace; noi îi vom troeni mormântul cu toate amintirile noastre gingașe, veneratoare, și mereu multe.

In numele preoției protopopul Brașovului, Dr. Iosif Blaga, a rostit o potrivită cuvântare.

Se depune, din partea I. P. S. Sale Mitropolitului o coroană pe mormântul Mitropolitului Andrei, cu inscripția:

«Marelui păstor Arhiepiscopul și Mitropolitul Andrei — Mitropolia Ardealului în veci recunoscătoare».

Delegații școalelor depun flori pe mormânt, iar membrii congresului și PP. SS. LL. vizitează biserica veche, casa reședință episcopicească din veacul al XVIII-lea, după care înalții oaspeți se întorc la Sibiu, unde iau parte la masa comună.

Comemorarea de 60 de ani dela Rășinari cu întregul program desfășurat nu a fost cu nimic mai pe jos față de serbările de prăznire cunoscute din trecut. Aceeaș primire sărbătorească, aceeaș ordine, aceeaș înfrumusețare în comună; — laudă se cuvine preoției locale, conducătorilor și întregului popor din această frunțasă comună a țării întregite.

Festivalul din catedrală

In șirul înălțătoarelor serbări comemorative, întâmpinate cu deosebit interes și înțelegere din partea tuturor asistenților, a urmat la ora 6 d. a. Duminecă, festivalul

dat de corul mixt al Mitropoliei și al școlii normale „A. Șaguna”, cu un program de măestre compoziții bisericești, între care s'a remarcat muzica religioasă a lui G. Muzicescu în Al doilea concert.

Farmecul acestor melodii bisericești, artistic redată de corurile amintite, conduse cu răvnă și pricepere de profesorul T. Popovici, s'a resimțit și de astădată în mijlocul auditorului, alcătuit din congresiști și alți numeroși credincioși, în frunte cu toți Arhierii noștri prezenți la acest congres.

Pomenirea Mitropolitului Andrei Șaguna s'a făcut în frumoasa cuvântare, rostită de rectorul Academiei teologice „Andreiane”, dl N. Colan, care în cuvinte cuprinzătoare a tălmăcit mărețele înfăptuiri, politice și bisericești, ale marelui preot Șaguna.

A fost o serbătorire înălțătoare de inimă în cursul manifestațiilor comemorative, desfășurate în cadrul congresului național-bisericesc din mitropolia Ardealului.

Aniversarea M. Sale Regelui Carol II

Luni, 16 Octomvrie, țara întreagă a sărbătorit 40 de ani dela nașterea M. Sale Regelui Carol II.

Suveranul de 40 de ani, cu trei ani de domnie, a intrat în perioada unei bărbății și mai rodnice pentru propășirea neamului, în fruntea căruia stăpânește, împrejmuit de dra-

Probleme, fapte, comentarii

Biserica și ideea națională. — Inregistrăm, nu fără mulțumire sufletească, — mai ales în lumea tristelor desiluzii de azi, — două declarații, făcute de curând la întruniri politice, una în capitală, a doua în orașul ardelen Bistrița.

Oamenii de bine, cari trăesc în adâncă legătură cu biserica ortodoxă, văd calea prăpăstioasă, — pe care apucă neamul și țara, amenințate de păgânătățile ateiste și francmasonice, — și încearcă interveniri netârzii.

La București, dl Gheorghe I. Brătianu, în ședința comitetului central al partidului național liberal, a deschis întrunirea zicând:

Acțiunea noastră trebuie să fie mai presus de orice o luptă națională. Nu ducem lupta împotriva graiului și a credinței nimănui. Dar nu putem lăsa ca de peste hotare, străinii să curgă zeci de mii prin orașele noastre, să lipsească pe muncitorii noștri de câștigul firesc al necazului și al străduinței lor, să arunce în desnădejde și sărăcie tineretul acestei țări, căruia i se închide tot mai mult puțina de valorificare a capacității și puterii sale de muncă. Sântem prea legați, prin numele și prin fapta înaintașilor, de luptele acestei națiuni pentru independență și unitate, ca să îngăduim să se încalce cea dintâi și să se discute cea de-a doua. Odinioară, unul din dascălii cari descălecau din Ardeal, pentru a purta dincoace de munți făclia renașterii, spunea că în Dacia lui Traian nu barbarului, ci românului este dat a vorbi. Este timpul să se știe că în România întregită nu străinului, ci românului îi este dat cărmuiască.

Apărând drepturile imprescriptibile ale școlii și ale bisericii, noi vom ști să impunem primatul naționalului în viața economică în folosința tuturor resurselor de bogăție, a tuturor rezervelor de energie ale acestei țări. —

In aceeaș vreme, la Bistrița dl Octavian Goga, în ovațiile și aplauzele asistenței, spunea:

România cere, o nouă interpretare a ideii naționale.

Să punem în practică o nouă morală a vieții noastre publice.

Trebuie reintrodus spiritul de abnegație și de sacrificiu la conducerea trebilor țării.

Să ne dăm seama, că nu există în lume numai o interdependență pe linia economică, despre care vorbesc economiștii formulelor eșuate, ci și o interde-

pendență pe linia sufletească, pe care nu e îngăduit s'o nesocotim. Ideea de autoritate, ideea națională și ideea morală sânt în marș și cuceresc lumea! —

Biserica noastră ortodoxă, astăzi ca și în veacurile trecute, s'a manifestat totdeauna ca ocrotitoare a naționalismului. Biserica aceasta n'a pus niciodată piedeci în mersul de înnoire nepăgubitoare a vieții credincioșilor săi; ea a patronat toate semnele de sănătate morală și națională ce s'au ivit într'nsii.

Afirmarea idealului național și moral-cristin a fost și a rămas una din problemele sale principale. Ideea națională, pe temeiul moralității creștine, idee accentuată în vorbirile valoroșilor bărbați politici amintiți, aduc cea mai sănătoasă orientare pentru zilele ce ne stau înainte și pentru viața nouă spre care năzuiește și biserica și clerul ei. Când atâtea organe se frământă pentru alt fel de vederi, declarațiile valorilor, cari au deplină înțelegere pentru rostul bisericii și misiunea ei, prezintă pentru opinia publică o deosebită însemnătate, care nu poate fi trecută cu vederea.

Să fim, prin urmare, hotărâți a sprijini și a întări, ca fapta și cuvântul, pe toți purtătorii de asemenea gândiri și simțiri românești, ca să dăm vieții de mâne a țării noastre mai multă demnitate și mai multă omenie.

Ședințe de constituire au ținut de curând cercurile protopopești Brașov și Bran ale «Frăției Ortodoxe Române».

Adunările au fost conduse de dl director al liceului „A. Șaguna” din Brașov, Ioan Moșoiu, în 8 Octomvrie la Brașov, în 11 Octomvrie la Zărnești. Cuvântări, foarte potrivite momentelor sărbătorești, au ținut președintele adunării, dl director I. Moșoiu, și mai mulți intelectuali localnici, mireni și preoți.

In comitetul cercului protopopesesc Brașov s'au ales apoi: președinte prof. I. Moșoiu, secretar prof. P. Teodorescu, cassier învățătorul Oct. Literat; în al Branului: președinte Dr. Z. Aldeș advocat, secretar Dr. Oct. Boș advocat, cassier Dr. Ștefan Garbiu învățător. Din ambele comitete mai face parte un număr respectabil de membri ordinari și suplenți.

Intrunirile acestea, pentru care s'a manifestat mult interes și rară însuflețire, s'au terminat cu un călduros apel al președintelui către cei întruniți, pentru o strânsă colaborare a mirenilor alături de preoția noastră ortodoxă.

Toate acestea sânt fapuri vrednice de înregistrat.

În strânsa colaborare menționată, nu ne îndoiim, că vor avea loc și se vor lua în seamă și expunerile și îndemnul de care ne-am ocupat de curând în articolul apărut sub titlul de: *Mai mult simț educativ* [Nrul 68, dela 14 Octombrie 1933]. Acolo s'a amintit, că întru-nirilor, din cadrele organizației diferitelor noasre societăți bisericești, trebuie să li se dea probleme importante de discutat; în scurte referate (de 10—15 minute), conținând concluzii precise, întocmite de referenți cari au cercetat acele probleme, se va oferi celor adunați prilejul de folositoare discuție.

Cam ce fel de chestiuni ar trebui să formeze subiectul acelor probleme, și ce fel de propagandă minunată s'ar putea porni la ocaziile întrunirilor noastre culturale și bisericești, — se arată pe scurt în acelaș articol, unde, ca încheiere, se accentuează scopurile spirituale ale bisericii, scopuri care nu sânt peste puțină de realizat, dacă ne trudim să cugetăm puțin mai adânc și să desfășurăm mai mare tragere de inimă, mai multă opinteală, pentru a promova creștineasca viață atât la intelectuali, cât și la poporul credincios, spre folosul obștesc. Învierea acestei vieți stă și în mâinile celor care fac parte din F. O. R.

Al patrulea sobor al misionarilor ortodocși români se ține la Chișinău în zilele de 29 Octombrie—1 Noiembrie 1933. După referatul Secției culturale a Consiliului eparhial din Chișinău, vor citi referate, urmate de discuții, următorii congresiști: P. S. S. Arhiepiscopul Tit Simedrea (*Problemele misionarismului în lumea modernă*); dl profesor universitar Nichifor Crainic (*Seclele și curentele mistice contemporane*); dl prof. univ. Ion Savin (*Pericolul ateismului și măsurile de luptă*); pâr. prof. univ. Grigorie Pișculescu (*Partea cea bună pe care trebuie să ni-o alegem*); pâr. prof. univ. M. Bulacu (*Indrumarea tineretului către Hristos*); P. S. S. Grigorie, *Episcopul Aradului (Apostolatul laic)*; pâr. Oreste Tarangul (*Despre regenerarea predicii*); pâr. prof. univ. arhim. Iuliu Scriban (*Despre misia externă*); pâr. Ion Puiu (*Dare de seamă asupra mișcărilor antibisericești din Bucovina*); pâr. Gh. Secaș din Sibiu (*Metodele misionare*); pâr. Simion Tușui (*Organizarea misiei ortodoxe române*).

Cum se poate vedea, din titlurile înscrise ale referatelor acestui sobor al misionarilor, se vor trata, în 7 ședințe, timp de 4 zile, subiecte de cel mai mare interes pentru mișcarea religioasă în sânul poporului nostru.

Inchiderea soborului, — după citirea moțiunilor în ultima ședință, — se face, Miercuri în 1 Noiembrie.

Intre oameni de înțelegere. — Satul Porcești, din protopopiatul Avrigului, a avut cinstea să fie cercetat de curând din partea unui neobosit scriitor și distins profesor universitar, care este dl I. Simionescu. Oprindu-se în numitul sat, la poalele de munți împăduriți, dl profesor a vizitat, — afară de gospodăriile sătești, — biserica și școala, cu înștițuțiile legate de ele. În impresiile sale, apărute într'un număr mai nou al marului cotidian Universul, dl I. Simionescu constată următoarele: Școala primară, curat întreținută, are curs complementar bine cercetat, are bibliotecă, ateliere în care lucrează elevii; satul mai are: bancă populară pentru care nu există legea conversiunii, oamenii își plătesc regulat datoritiile; există și o cooperativă cu cele trebuitoare; sală de sfat și citire... Despre biserică face următoarele observări:

„Popasul cel mare l-am făcut la biserică, veche, monument, deși renovată; pisană spune că zidul Carpaților nu era graniță pentru suflete, chiar când finanții o păzeau cu strânicie. Scrisul este din 1653, de pe vremea lui Matei Voievod, domnitorul Munteniei, al cărui chip este zugrăvit în una din firidele dela exterior, fiind biserica în mână, așa cum era la început, fără turnul adăugat în 1812. Dar tot în fațada bisericii se vede și stema lui Brâncoveanu, vulturul cu crucea 'n

plisc, ca semn că evlavia acestui domnitor n'a lăsat urme numai în Făgăraș.

Iarăși nici nu-ți venea să crezi. Te afli dincolo, în țară? Matei Voievod Brâncoveanu, Olt, Sibiu, Șelimer... toate grămăzdi istoria românilor din țară își avea cadrul de desfășurare dincoace de Carpați. Mai poate fi vorba de tratatul dela Versailles ori altoeva? Carpații erau topiți înainte de a fi ștearsă granița din lungul lor.

Cât ascultam istorisirea veneratului preot, care a făcut calvarul prin Iași și Rusia, privirea rătăcea peste holdele verzi din lunca, peste stăruții sănătoși de pe dealurile făgărășene, ori fații ce se urcau spre înălțimile munților Țibinului. Dumnezeu! Ce țară! Ce mândră țară! Ce bogată țară!

Ce ne mai trebuie? Să se generalizeze înțelegerea și activitatea dela Porcești între conducătorii satelor.

E mult? Doamne ferește! Dar ar fi temelia progresului sănătos, de durată veșnică“.

„Dezideratele profesorilor de filosofie“ este titlul unui articol publicat acum, într'un cotidian din capitală, din partea unui domn profesor, care ajunge la încheierea, că învățământul religios în cl. VIII-a liceală este o «invazie a teologiei» în liceele noastre, tocmai în „acest veac de pregătire pozitiv-științific“.

Pe lângă tot aparatul pozitiv-științific al veacului, sântem de părere că ceilalți colegi în filosofie ai dlui profesor adversar al manualelor de apologetică, nu-și pot însuși scrisorile prezentate ca deziderate ale profesorilor de filosofie, ele rămân exclusiv ale profesorului polemist.

Reculegere... — Nu se poate contesta, că din partea conducerii bisericii noastre, în special din a conducerii bisericii din mitropolia Sibiului, s'a pus tot efortul pentru îndreptarea morală a credincioșilor. S'a reglementat și intensificat propaganda moral-religioasă prin înființarea caselor culturale pentru credincioși, a societăților Sf. Gheorghe pentru tineret, a reuniunilor pentru femei; prin ziarul *Lumina Satelor* și adunările Oștii Domnului; prin catehizarea preoților; prin cercurile religioase, predici și conferențe, tot atâtea mijloace de moralizare a masselor.

Nu se poate nega, pe de altă parte, că preoțimea de azi este superioară în pregătire și în propagandă față de preoțimea din trecut.

Și, cu toate acestea, rezultatele sânt încă insuficiente. Credința și viața morală în familie și în societate sânt scăzute. Preocupările materiale ale credincioșilor cresc, iar cele sufletești scad, și nu știm unde vom ajunge, dacă răul nu se va stavili până mai este vreme.

Cauzele decadenței vor fi multe: luptele politice, conducerea incorectă a societății ș. a. Din complexul acestora remarcăm una singură: Scăderea cercetării bisericii și nerespectarea Duminicilor și sărbătorilor deși în raport cu anii de după război, sântem în privința aceasta în progres.

O stavilire a răului, pe lângă toată truda preoților, nu se poate face atâta vreme cât biserica nu este sprijinită de organele civile. Inzadar preotul va îndemna pe credincioși să țină la sărbători, pe câtă vreme în revista pentru plugari *Drumul Nou*, editată de către Uniunea camerelor agricole, însuș vicepreședintele uniunii, dl D. Moldovanu, bărbat ridicat din popor, din Bucovina, într'un articol de fond se închină vredniciei țaranului nostru, pe care-l vede că lucrează la câmp în zile de *Duminică*, și în loc să-l îndemne să asculte de preotul său, îl laudă că-l aude criticându-și-l, pentru că l-a sfătuit să nu lucreze Duminică de căput. Într'un revizor școlar, fost deputat în corporațiunile noastre superioare bisericești, a spus în plină conferință că biserica este în sufletul omului, deci nu-i chiar nevoie ca învățătorii să conducă pe copii la biserică...

Dacă azi plugăria nu-i rentabilă și dacă produsele agricole ale noastre sânt depreciate, pe lângă alte cauze este de vină și nepriceperea țaranului nostru. Camerele agricole, azi atât de rău văzute de țărani, au în această direcție destul teren de activitate, prin care să se evedențieze și să-și impună structiv, fără să nealumeze curentele destructive ale seamului, prin diminuarea respectului față de biserică și de slujitorii ei.

Preoțimea noastră își face pe deplin datoria; dacă totuși poporul nu mai este la nivelul trecutului, vina o poartă în mare parte statul, care nu înfrânează ieșirile antireligioase și antibisericești ale organelor sale.

Urmările se văd: Azi se pierde respectul față de biserică și orânduile ei, mâne față de celelalte instituții.

Pr. Al. Popa.

Nr. 9429—933.

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că văduva după Părintele Cons. Matei Voileanu, decedat în 20 Iulie 1933, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc a ridicat dela Cassa arhidiecezană în numărul fără nici o reținere ajutorul preoțesc de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 7 Octombrie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

INFORMAȚIUNI

Știri personale. I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, și Prea Sfințitul Episcopul Grigorie al Aradului, au plecat în 17 l. c. la București, spre a participa la ședințele Congresului Național Bisericesc în ziua de 19 Octombrie a. c. și următoarele, — în care se vor face alegerile de episcopi în scaunele văduvite de Huși, Cetatea Albă și Caransebeș, precum și la ședințele Sfântului Sinod.

P. Sf. Sa episcopul Roman al Orăzii s'a întors în aceeași zi la reședința Sa.

Sfințire de biserică. În ziua de Sf. Dumitru a. c. (26 Oct.) se va târnosi, în Craiova, biserica domnească Sf. Dumitru, ale cărei lucrări de restaurare sânt aproape terminate. Sărbătoarea va fi cinstită cu prezența Suveranului. Intre alți invitați, la târnosirea catedralei craiovene, se găsec toți arhiepiscopii noștri, precum și bisericile ortodoxe din țările vecine și din Grecia.

E de necrezut! La facultatea teologică din Chișinău funcționează și profesorul *Constantinescu-Iași*, care prin faptele și ideile sale se dovedește a fi dușman al intereselor noastre naționale și un element periculos în învățământul universitar. Impărtășind doctrina comunistă, profesorul Constantinescu-Iași participă la întrunirile sovietice, unde spune pe față că Basarabia e ocupată provizorie de oameni și că ea trebuie să facă parte din actuala Rusie comunistă. Guvernul nostru n'are nimic de zis în cazul grav dela Chișinău?

ȘTIRI LOCALE

Reuniunea culturală națională a misionarilor români invită la *convenirea socială*, împreună cu reprezentanțe teatrală, ce se va da Sâmbătă, 21 Octombrie 1933, în sala „Unicum“. — Inceputul la 8^{1/2} ore seara. — Bilete se află de vânzare la Librăria arhidiecezană și seara la cassa. — Venitul curat este destinat pentru ajutorarea ucenicilor săraci dela meserii la sfintele sărbători ale Nașterii Domnului.

A apărut:

EPICLEZA EUHARISTICĂ

de

Diaconul N. I. POPOVICIU

Preful Lei 150—

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițându-se prețul, plus spese postale Lei 15— prin mandat postal.

Nr. 7708/1933.

Notificare oficială

În baza ordinului ministerului instrucțiunii și cultelor din 28 Iulie a. c. Nr. 102.409 cucernicii preoți sânt invitați să trimită Consiliului arhiepiscopesc în decurs de 3 zile dela primire chitanțele de salarii, semnate și de percepție pentru achitarea impozitelor, căci altcum nu se vor lua în state pe luna următoare. Se atrage atențiunea cucernicilor preoți asupra acestei dispoziții, deoarece nu se va ordona șalarul pe luna următoare, până nu se justifică cel anterior prin trimiterea chitanțelor.

Netrimiteria la timp a chitanțelor va avea de urmare neordonanșarea șalarului.

Sibiu, 12 August 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

A apărut:

Albumul comemorativ Andreiu Șaguna

Preful Lei 50

Se poate procura dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45, trimițându-se prețul plus spese postale Lei 15 prin mandat postal.

Nr. 3760 port. 1930

(29) 1—1

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiului în aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 1302/1933 a Judecătorei mixte Sibiu în favorul reclamantului General Dr. Mihăilescu Sibiu, reprez. prin avocatul Dr. Gh. Măcelariu contra... pentru încasarea de către el de 150.000 Lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe 27 Octombrie 1933 ora 3 d. a. la fața locului în Sibiu str. Regina Maria Nr. 16, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 mașină de cusut, mobilă din atelier și locuință și alte obiecte în valoare de 10.430 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretențiunea care e de încasat, face 150.000 Lei, capital, dobânzile cu 12%, socotind din 20 Maiu 1932, iar spesele până acum stabilite de 13913 Lei.

Intrucât mobilele cari au ajuns la licitație ar fi fost sechestrate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în valoarea acestora în sensul art. XLI 1908, § 20.

Sibiu, la 2 Octombrie 1933.

Dr. Baku,
portărel.

Nr. 469/1933.

(54) 3—3

Concurs

În temeiul ord. Preaven. Cons. Arhiepiscopesc cu Nr. 5721/1933 Bis. se publică concurs pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul veteran Nicolae Hința în parohie de cl. III-a Sebeșel din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Român.

Capelanul va beneficia de jumătate din sesiunea parohială de 3 jum. jug. cad. și de jumătate din toate venitele stolare din parohie.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiune dela Preav. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a of. protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a fi cunoscuți de către parohia. Sebeș-Alba, 16 August 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.
Dr. Vasile Oană
protopop.